

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.:	Dok.nr.:
200400118	31
Arkivkode:	Dato:
405	15/08.06
Avd.:	Saksbeh.:
PA/JS	
U.off.:	

EM
EM006017

Oslo, 14. august 2006

Det Kongelige Arbeids- og Inkluderingsdepartement
Pensjonsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

E-mail: ingar.kompelien@aid.dep.no

Deres ref.
200400118

Vår ref.
523.1/04/00207

HØRING AV FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM MELDEPLIKT TIL AA-REGISTERET

Det vises til departementets brev av 17. mars 2006 med høringsfrist 15. august 2006

1. Generelle kommentarer

Som påpekt av departementet, gjelder denne saken forskrifter som det har vært arbeidet med i lang tid uten resultater. At det har foreligget behov for endring av forskriften i mer enn 10 år, har medvirket til at det maritime AA register aldri er blitt ansett som en god løsning for næringen. Det er dessuten mulig at det har vært uheldig å ha en fellesadministrasjon av meldeplikt som er hjemlet i folketrygdløven med oppgaver knyttet til sjømannslovens § 54 A om registrering av norske og utenlandske sjømenn. Et problem er også at meldeplikt ved ansettelse skal skje gjennom Aetat (utenriksstasjoner), ikke ved direkte melding fra arbeidsgiver til det maritim AA register. Dette medvirker til at mange rederier har problemer med å sondre mellom de regler som er knyttet til Aetat/utenriksstasjonene som gjelder kontroll med maritim tjeneste (mønstring), og de regler som er knyttet til skatt- og trygdeetat som gjelder melding til AA register om inngåelse og opphør av ansettelsesforhold.

Det er imidlertid ikke bare rederiene som har problemer med ordningen med maritimt AA register. Forbundet har gjennom kontakt med Folketrygdkontoret for utenlandssaker, Sentralskattekontoret i Sandnes og Skattefutkontoret i Rogaland

registrert at disse etater har problemer med å få korrekt/oppdatert informasjon fra maritimt AA register. Dette medvirker til uriktig fastsettelse og innkrevning av skatt og avgifter. Utvidelsen av EU til å omfatte viktige rekrutteringsland for sjømenn, har avklart at det maritime AA register i betydelig grad var uten korrekt informasjon om sjømenn fra disse land i tjeneste på NIS skip. Dette skapte ekstra problemer og forlenget overgangsfasen med avklaring av trygderettigheter til disse sjømennene.

Forbundet er også usikker på kvaliteten på den sysselsettingsstatistikk som utarbeides av det maritime AA register. Forbundet har en rekke ganger savnet pålitelig opplysninger - statistikk - om norske sjøfolks sertifikat forhold, yrkesaktivitet m.v. som er greit tilgjengelig for nasjonale sjømenn i en rekke europeiske land, og har stor betydning ved utforming av regler og tiltak for nasjonale sjømenn. Det er beklagelig at man ikke har noe tilsvarende i Norge.

Den arbeidsgruppe som ble nedsatt av Nærings- og handelsdepartementet våren 2004, og avleverte en rapport i august samme år om behovet for endringer av regelverk knyttet til NIS skip ("NIS med fokus på service og kvalitet"), påpekte spesielt problemene knyttet til det maritime AA register og kontrollen med maritime tjenester (Aetat og utenriksstasjonene).

Vi slutter oss derfor fullt til departementets syn om behov for modernisering og opprydding av forskriften om meldeplikten til det maritime AA register. Men det er også andre forhold knyttet til dette register som bør vurderes nærmere.

2. Plikten til å sende melding om arbeidstakere til Maritimt AA-register

- 1) Departementet (AID) fremlegger to alternativer for når det skal være plikt til å sende melding til maritimt AA register, en løsning utformet av AID og en løsning utformet av Nærings- og handelsdepartementet (NHD). Forskjellen mellom forslagene er at NHD ikke ser det nødvendig å omfatte arbeidstakere som ikke omfattes av norske skatte- og/eller trygderegler, i meldeplikten til maritimt AA register. Forbundet er enige med NHD i at den gruppen som er nevnt i § 6 pkt d i AIDs forslag ikke bør omfattes av meldeplikt til maritimt AA register.
- 2) Hjemmel for meldeplikt til maritimt AA register finnes både i forskriften om AA register og i forskriften om kontroll med maritim tjeneste. Reglene er langt på vei sammenfallende og for begge regelsett benyttes samme meldingsblankett. Begge forskrifter har regler om meldeplikt ved ansettelse, endringer av ansettelsesavtalen og opphør av ansettelsesforholdet. Disse reglene ønsker både AID og NHD å opprettholde.

NHD foreslår riktignok at meldeplikten i forskriften om AA register begrenses til ansettelse og opphør av ansettelse, men NHD vil opprettholde referansen til og reglene i § 5 pkt 2, om meldeplikt ved endringer av

ansettelsesavtalen. Forbundet kan derfor ikke se at det er noen forskjell mellom forslagene fra AID og NHD på dette punkt for skip registrert i norsk register.

For utenlandske skip blir det annerledes. Her kan gjelde meldeplikt i henhold til forskriften om AA register, mens forskriften om kontroll med maritim tjeneste ikke omfatter utenlandske skip. Dette innebærer at NHDs forslag for utenlandske skip vil medføre at det bare skal meldes om ansettelse og opphør av ansettelse, ikke om endringer av ansettelsesforholdet. AA registrering vil således for utenlandske skip bli mer på linje med ordningen for arbeidstagere i land. Dette er positivt, men forbundet mener at meldeplikten burde være tilsvarende begrenset også for norske skip.

Dagens regler gir muligheter for å la ansettelsesavtalen inneholde regler om at tjenesten kan skje i flere stillinger og på forskjellige vilkår avhengig av fartsområde og register. Dette kan redusere meldeplikten til tilfeller hvor arbeidsforholdet ikke omfattes av regler i ansettelsesavtalen. Det er uklart i hvilken grad dagens regler tillater at ansettelsesavtalen utformes for flere muligheter. Forslagene fra AID og NHD omfatter ikke dette spørsmålet, men en avklaring her hadde vært nyttig.

- 3) Dagens regler for meldeplikt til AA registeret ved skifte av skip i samme register, er uklare. Forskriften hjemler bare adgang til forenklet registrering for passasjerskip, men selv for disse skip er adgangen begrenset til skip med turnusordning som ikke overstiger en måned. Det Maritimt AA register har imidlertid i flere år praktisert en adgang til forenklet registrering også for andre skip enn passasjerskip, også for tilfeller der seilingsperioden har vært lengre enn en måned.

Forbundet har inntrykk av at reglene om meldeplikt ved skifte av skip, herunder søknadsprosessen for forenklet registrering, er lite kjent blant rederiene. Det er også forbundets inntrykk at norske myndigheter i liten grad har ansett det nødvendig å kontrollere at meldeplikten ved skifte av skip i samme register blir overholdt.

AIDs forslag til nye regler i alternativ I pkt 3 gir adgang til forenklet registrering for alle skip/fartøyer/innretninger, ikke bare for passasjerskip. Det stilles heller ikke krav om at turnusperioden skal være på maksimalt en måned. Men ordningen forutsetter søknad til og samtykke av Rikstrykdeverket. Videre vil det stadig måtte sendes melding ved skifte av register eller fartsområde.

AIDs forslag her innebærer ikke noe nytt, bare en innskjerping og klargjøring av den praksis som det maritime AA register har hatt i flere år.

Forslaget fra NHD derimot vil tilsynelatende avvikle ordning med meldeplikt både ved skifte av skip, register og fartsområde. Det skal i slike tilfeller heller ikke gjelde regler om forenklet registrering. Forslaget vil imidlertid bare omfatte fast ansatte, ikke midlertidig ansatte, fordi forskriften om kontroll med maritim tjeneste forutsetter meldeplikt ved skifte av skip for midlertidig ansatte, jfr. forskriftens § 7 pkt. 3.

Forbundet er enig i NHDs forslag om avvikling av meldeplikt ved skifte av skip, register og fartsområde, og kan heller ikke se at det foreligger et særlig behov for meldeplikt ved skifte av fartøy for midlertidig ansatte. Det foreslås derfor at reglene om meldeplikt/forenklet registrering avvikles både i forskriften om AA registrering og i forskriften om kontroll med maritim tjeneste.

4) *Andre forhold*

I tilknytning til utredningen om NIS registerets i 2004 (se foran), ble også påpekt en rekke andre forhold som ikke er nevnt i Departementets høring, men som det var enighet om blant utrederne at var vesentlige ulemper knyttet til Norsk Internasjonalt Skipsregister. Det dreier seg om følgende:

- a. Behovet for avvikling av det maritime AA registers regler om årskontroll. Disse regler er meget arbeidskrevende for rederiene. Tilsvarende regler gjelder ikke i andre skipsfartsland. Behovet for kontrollen må være lite fordi Skatt- og trygdeetaten får termin og årsrapporter om lønn og betalte skatt og avgifter ved lønns- og trekkoppgaver.
- b. Rapportering til maritime AA register må skje manuelt i motsetning til rapportering ellers til AA register. Dette gjør meldeplikten til maritimt AA registeret ekstra byrdefull. En elektronisk ordning også for dette register må prioriteres.
- c. Det har i en årrekke vært påpekt behovet for en skjemaforenkling ved sammenslåing av Sjøfartsdirektoratets standard ansettelsesavtale med meldeskjemaet til maritimt AA register.
- d. Som antydnet foran, fungerer det maritime AA register i liten grad som et sjømanns- eller fartstidsregister. Den eneste etaten som i dag har et godt fartstidsregister er Pensjonstrygden for sjømenn, men da begrenset til sjømenn med rettigheter i denne ordning.

Sjømenn som ikke omfattes av reglene i pensjonstrygdloven er sjømenn på utenlandske skip som ikke er bosatt i Norge eller er uten norsk arbeidsgiver, samt utlandske sjømenn i tjeneste på norske skip som er bosatt utenfor EU/EØS. Disse arbeidstagerne vil vanligvis ikke være skatt- eller trygdepliktige i Norge, hvilket innebærer at Pensjonstrygdens register langt på vei

dekker de fleste ansatte som det er behov for å ha oversikt over i relasjon til regler og tiltak av interesse for sjømenn.

Det bør antagelig vurderes om de oppgaver som i dag er lagt til det maritime AA register med hjemmel i sjømannslovens § 54, kunne utføres mer hensiktsmessig av Pensjonstrygden for sjømenn.

3. Forholdet mellom meldeplikten til AA-registeret og meldeplikten til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Departementet påpeker at ligningslovens § 6-10 har regler om rapportering til Sentralskattekontoret om arbeidstagere bosatt i utlandet. Departementet antyder at meldeplikt til maritimt AA register for disse ansatte vil gå foran meldeplikten til maritimt AA register. Departementet ønsker imidlertid p.t. ikke å fremme forslag her.

Forbundet er enig i at det fremstår som unødvendig at det for sjømenn bosatt i utlandet skal være nødvendig å gi melding både til maritimt AA register og til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Meldeplikten til det maritime AA register forutsetter melding også i tilfeller hvor det ikke gjelder meldeplikt etter reglene i ligningslovens § 6 – 10. Forbundet kan ikke se at dette kan tilsi at det også må gis melding til maritimt AA register. Antagelig vil det være mer nyttig med et samarbeid mellom Pensjonstrygden for sjømenn og Sentralskattekontoret i den grad man også ønsker statistikk for denne gruppen sjømenn (jfr. sjømannslovens § 54).

Etter dagens regler innrapporteres lønn og betalt skatt og avgifter til kommunekasserer i rederiets kontorkommune. Ligning av disse ansatte foretas ved Sentralskattekontoret for utenlandssaker, mens innkrevning av skatter og avgifter foretas av Skattefutkontoret i Rogaland. Dette skulle gjøre det meget hensiktsmessig å overlate alt regelverk knyttet til maritim AA registrering for sjømenn bosatt i utlandet til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Forbundets erfaring er at dette kontoret allerede yter betydelig assistanse til rederiene i forhold som gjelder sjømenn bosatt i utlandet, sannsynligvis i noen grad utover det som strengt tatt er kontorets oppgave.

Det må antas at en slik ordning også vil forenkle oppgavene for Folketrygdkontoret for utenlandssaker med avklaring av avgiftsplikt for sjømenn bosatt i utlandet. Med utvidelsen av EU har dette blitt et viktig spørsmål, der vi oppfatter at det allerede eksisterer mye samarbeid mellom Sentralskattekontoret og Folketrygdkontoret, og hvor det maritime AA register i liten grad har kunnet bidra fordi registeret ikke har hatt korrekte opplysninger.

Arbeidstakere i tjeneste på utenlandske skip som er bosatt i Norge vil normalt være skattepliktige i Norge og vil også kunne omfattes av norske trygderegler. Disse omfattes imidlertid ikke lenger av reglene om maritim tjenestekontroll, slik at Aetat vil ikke hjelpe til med innsending av melding til det maritime AA register for disse

ansatte. Det må gjøres av arbeidsgiver dersom denne omfattes av norske regler. Det bør vurderes å begrense meldeplikten for disse ansatte til melding om ansettelse og opphør av ansettelse, siden det ikke vil foretas noen maritim tjenestekontroll, jfr. også foran.

Arbeidstakere i tjeneste på utenlandske skip som er bosatt i utlandet, vil ikke omfattes av norske skatt- og trygderegler hvis de ikke er bosatt i Norden og har norsk arbeidsgiver, hvis ikke skipet er i virksomhet på norsk sokkel. I sistnevnte tilfelle vil det kunne gjelde skatteplikt for alle ansatte om bord uansett nasjonalitet. For disse ansatte vil ligningslovens regler om rapportering til Sentralskattekontoret for utenlandssaker være aktuell. Melding til maritimt AA register må imidlertid være unødvendig også her.

Forbundet støtter Departementets forslag om at det ses på en bedre samordning av reglene i ligningsloven og forskriften om AA registrering.

4. Tilgang til AA registeret for private

Departementet reiser spørsmål om også private inkassobyråer bør få adgang til AA registeret. Forbundet antar at dette er et spørsmål som ikke bare gjelder det maritime AA register, men AA registeret overhode. De forhold som Departementet peker på i denne sammenheng synes å ha betydelig større relevans for arbeidsforhold som gjelder arbeidstakere i land. Forbundet anser det derfor ikke for nødvendig å gå nærmere inn på dette forslaget.

Med hilsen
NORGES REDERIFORBUND

Edith Midelfart

Kopi: Nærings- og handelsdepartementet, Skipsfartsseksjonen
Postboks 8014 Dep.
0030 OSLO